

СЕКЦІЯ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БОЙОВОГО ТА ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ

Андрусенко Сергій Іванович
*старший викладач кафедри бойового та
логістичного забезпечення підполковник
Київський інститут Національної гвардії України*

МАЙСТЕРНІСТЬ КЕРУВАННЯ АВТОМОБІЛЕМ: КОНЦЕПЦІЯ, ТЕХНІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Майстерність в керуванні автомобілем починається не з рук, а з голови. Основна різниця між «досвідченим водієм» та «майстром» полягає у здатності до прогностичного мислення. Майстер керує не лише своїм авто, а й простором навколо. Це здатність зчитувати наміри інших учасників руху за непрямими ознаками: легким поворотом коліс сусіда по потоку, зміною темпу руху пішохода на тротуарі або відблиском фар за поворотом.

Висока кваліфікація передбачає повну відсутність агресії. «Дорожня лють» (road rage) звужує кут зору та уповільнює реакцію мозку. Майстер сприймає помилки інших як частину дорожньої обстановки, а не як особисту образу. Постійна концентрація без перевтоми. Вміння тримати в пам'яті розташування всіх об'єктів у радіусі 100-200 метрів. Правильна посадка — це не питання комфорту, а питання швидкості передачі імпульсу від мозку до коліс. Водій має бути щільно притиснутий до спинки сидіння. Це дозволяє вестибулярному апарату миттєво відчувати початок заносу або зносу осей ще до того, як це стане помітно візуально. Руки мають бути в положенні «9 та 3» (або «10 та 2»). Це забезпечує максимальний кут повороту коліс без перехоплення рук у критичній ситуації.

Майстер ніколи не крутить кермо однією долонею («мільницею»), оскільки це позбавляє зворотного зв'язку. Ноги мають залишатися злегка зігнутими навіть при повному натисканні педалей. Це запобігає переломам тазу при фронтальному зіткненні та дозволяє точно дозувати зусилля на гальмах.

Автомобіль — це система, що підкоряється законам інерції та тертя. Будь-яка дія водія змінює розподіл ваги між осями. Гальмування «притискає» передні колеса до землі, збільшуючи їхнє зчеплення, але розвантажує задні. Майстер використовує це для стабілізації авто або для полегшення входу в поворот. Розуміння того, що ресурс зчеплення шин обмежений. Якщо ви використовуєте 90% можливостей шин на поворот, у вас залишається лише 10% на гальмування. Поєднання інтенсивного гальмування з крутим поворотом керма — типова помилка, що призводить до втрати контролю. Вибір оптимальної дуги в повороті дозволяє підтримувати вищу швидкість при менших навантаженнях на шини та підвіску. Це робить рух не тільки швидшим,

але й значно безпечнішим. Справжня майстерність проявляється тоді, коли ситуація виходить з-під контролю.

Майстер знає, як працюють ABS (антиблокувальна система) та ESP (система стабілізації). Він не бореться з ними, а допомагає їм, коректно спрямовуючи колеса в бік виходу з небезпечної ситуації. Чіткий алгоритм дій залежно від типу приводу. На передньому приводі — додавання газу для «витягування» авто, на задньому — плавне відпускання акселератора та швидка корекція кермом. Вміння розрізняти тип покриття на око. Розуміння того, що на воді колеса втрачають контакт з асфальтом, і будь-яке різке натискання на гальма в цей момент призведе до некерованого польоту.

Місто — це агресивне середовище з високою щільністю подій. Професіонал завжди дивиться крізь скло автомобіля, що їде попереду. Це дозволяє побачити стоп-сигнали або перешкоду на 2-3 секунди раніше, ніж зреагує безпосередній сусід попереду.

Майстерність — це бути передбачуваним. Вмикання покажчиків повороту заздалегідь, плавне уповільнення, щоб водій позаду встиг зреагувати. Вміння контролювати зони, які не видно в дзеркала, коротким поворотом голови або зміною позиції тіла.

Сучасна майстерність — це також економічність (**Еко-драйвінг**). Використання енергії двигуна для сповільнення. Це зберігає гальмівні колодки від перегріву та зменшує витрату пального до нуля в моменти накату. Якщо пасажир не відчувають моментів перемикавання передач, початку гальмування або входу в поворот — це ознака найвищої майстерності. Плавність дорівнює стабільності автомобіля. Дорога постійно змінюється, тому навчання не припиняється ніколи. Після кожної поїздки майстер подумки аналізує «слизькі» моменти. Чому довелося різко гальмувати? Де я не побачив знак? Готовність допомогти іншим, не створювати заторів, поважати найменш захищених (пішоходів, дітей, тварин).

Висновок: Майстерність керування автомобілем — це не про «дрифт» чи швидку їзду. Це про здатність доставити вантаж або пасажирів з точки А в точку Б максимально комфортно, безпечно та ефективно, незалежно від погодних умов чи хаосу на дорозі. Це інтелектуальна праця, що вимагає постійної самодисципліни та поваги до законів фізики.

Андрусенко Сергій

*старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення підполковник
Київський інститут Національної гвардії України*

ЧИ ПОТРІБНО ВИВЧАТИ У ВВНЗ ДИСЦИПЛІНУ "АВТОМОБІЛЬНА ПІДГОТОВКА"

Вивчення дисципліни «Автомобільна підготовка» у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ) є критично важливим для офіцера будь-якого фаху.